

UCHWAŁA NR X/54/25
RADY MIEJSKIEJ W PIĄTKU

z dnia 17 stycznia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata
2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 179 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Miejska w Piątku uchwala, co następuje:

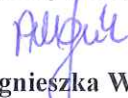
§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

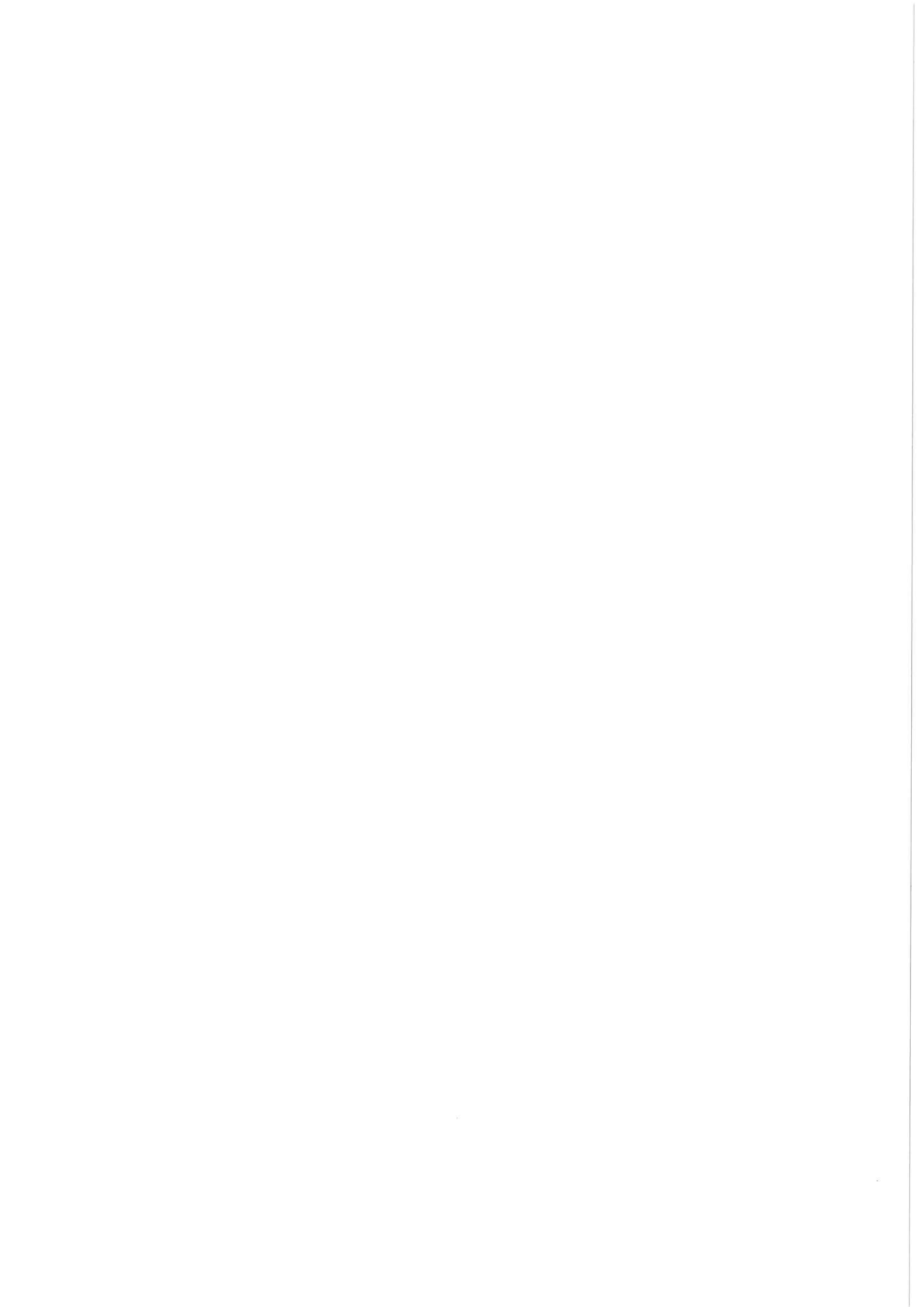
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Piątku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Piątku

mgr Agnieszka Wójcik

Załącznik do uchwały Nr X/54/25

Rady Miejskiej w Piątku

z dnia 17 stycznia 2025 r.

Gminny program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025-2027

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025-2027

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025-2027 został opracowany zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, które oddziałuje na jego osobowość przekazując mu swój system wartości, tradycje i obyczaje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym dla dziecka punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb zarówno w sferze psychicznej, jak i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem wypełniająca swoje zadania stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których oddziaływanie może uczynić daną rodzinę dysfunkcyjną, która nie będzie potrafić sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, które mają charakter złożony, wymagający interdyscyplinarnych rozwiązań. Pandemia koronawirusa spotęgowała złożoność problemu i negatywnie wpłynęła na wiele aspektów życia rodzinnego. Ciągła izolacja, konieczność trzymania dystansu społecznego stał się głównym powodem zaniku więzi rodzinnych, coraz częstszych konfliktów i zachowań przemocowych. Dlatego, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Polityka prorodzinna powinna bowiem odpowiadać na współczesne wyzwania wynikające z przemian rodziny i uwarunkowań oddziałujących na jej funkcjonowanie. Powinna być ukierunkowana na wspieranie i pomoc w przezwyciężaniu trudności, a w konsekwencji na usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej. Gminny program wspierania rodziny wyznacza kierunek planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania powinny koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

I. PODSTAWA PRAWNA

Najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego.

Realizując Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025 – 2027 należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).
3. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2023r. poz. 2151 z późn. zm.).
4. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
5. Ustawę z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).
6. Ustawę z dnia 28 listopada 2013 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.).
7. Ustawę z dnia 7 września 2017 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.).
8. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Piątek na lata 2025-2030, przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Piątku Nr IX/49/24 z dnia 30 grudnia 2024r.
9. Ustawę z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1329).
10. Ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).
11. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809).
12. Ustawę z dnia 09 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 978).
13. Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.).

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Piątek przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodziny dotknięte bezrobociem, ubóstwem, doświadczające przemocy domowej, uzależnione od alkoholu, narkotyków czy innych używek, rodziny mające trudności ze stanem zdrowia swoim i swoich dzieci, rodziny dotknięte zdarzeniami losowymi, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej czy ograniczeniem władzy rodzicielskiej.
- 2) Dzieci, które zostały umieszczone w placówkach bądź rodzinach zastępczych.
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz rodziny i dziecka.

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Piątek na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Zasobami instytucjonalnymi działającymi w zakresie profilaktyki społecznej, edukacji, służby zdrowia mającymi umożliwić pomoc w przewyżczeniu trudnych sytuacji rodzinom i dzieciom z terenu Gminy Piątek i powiatu łęczyckiego są:

- 1) Urząd Miejski w Piątku
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piątku
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Piątek
- 5) Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Czernikowie
- 6) Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Piątku
- 7) Gminne Przedszkole im. Jana Pawła II w Piątku

- 8) Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Piątku
- 9) Gminny Ośrodek Kultury w Piątku
- 10) Gminna Biblioteka Publiczna
- 11) Świetlica socjoterapeutyczna
- 12) Posterunek Policji w Piątku
- 13) NZOZ ALAMED i Zakład Leczniczy SANITAS
- 14) Organizacje pozarządowe oraz inne instytucje:
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy
  - Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Łęczycy
  - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Łęczycy
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęczycy
  - Punkt Interwencji Kryzysowej w Łęczycy

IV. DIAGNOZA SPOŁECZNO - DEMOGRAFICZNA W GMINIE PIĄTEK

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych statystycznych i analitycznych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Na ich podstawie zidentyfikowano najważniejsze problemy do opracowania programu. Gmina Piątek jest gminą miejsko-wiejską, która obejmuje 32 sołectwa. Stan ludności w Gminie Piątek w latach 2021-2023 przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 1. Stan ludności w Gminie Piątek w latach 2021-2023 z podziałem na płeć.

Liczba mieszkańców Gminy	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Ogółem:	5814	5740	5689
w tym kobiet:	2956	2920	2895
w tym mężczyzn:	2558	2820	2794

Źródło: Urząd Miejski w Piątku – Ewidencja ludności.

Tabela 2. Stan ludności w Gminie Piątek w latach 2021-2023 z podziałem na płeć i wiek.

Liczba mieszkańców Gminy w wieku: (2023 r.)	przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
Ogółem:	1045	3303	1341
w tym kobiet:	473	1526	896
w tym mężczyzn:	572	1777	445
Liczba mieszkańców Gminy w wieku: (2022 r.)	-	-	-
Ogółem:	1069	3362	1309
w tym kobiety:	491	1545	884
w tym mężczyzn:	578	1817	425
Liczba mieszkańców Gminy w wieku: (2021r.)	-	-	-

Ogółem:	1086	3421	1308
w tym kobiet:	500	1572	884
w tym mężczyzn:	586	1849	424

Źródło: Urząd Miejski w Piątku-Ewidencja ludności.

Na przestrzeni lat 2021-2023 zaobserwować można spadek liczby kobiet i mężczyzn w wieku produkcyjnym, i wieku przedprodukcyjnym od 0 do 18 lat, zwiększył się odsetek kobiet i mężczyzn w wieku emerytalnym.

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy Piątek objętych wsparciem GOPS w Piątku. Z analiz danych sprawozdawczych oraz diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych prowadzonej przez GOPS w Piątku wynika, że niezbędne są działania wspierające rodziny na różnych płaszczyznach. W roku 2023 pomocą GOPS w Piątku objęto 113 rodzin, podobnie jak w 2022r. Główne powody udzielania pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 3. Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2021-2023

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej	2021r.	2022r.	2023r.
Bezrobocie	37 rodzin	29 rodzin	33 rodziny
Ubóstwo	36 rodzin	41 rodzin	37 rodzin
Długotrwała lub ciężka choroba	37 rodzin	33 rodziny	33 rodziny
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	26 rodzin	25 rodzin	18 rodzin
Niepelnosprawność	28 rodzin	27 rodzin	26 rodzin
Alkoholizm	12 rodziny	11 rodzin	13 rodzin
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5 rodzin	1 rodzina	1 rodzina
Zdarzenie losowe	8 rodzin	16 rodzin	2 rodziny
Bezdomność	5 rodzin	3 rodziny	2 osoby

Źródło: GOPS w Piątku- dane statystyczne

Okolicznościami generującymi trudności życiowe klientów Ośrodka są w pierwszej kolejności: długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo i bezrobocie. W przedziale lat 2021 i 2023 liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu bezrobocia ulegała niewielkim wahaniom. Zmiany te spowodowane są przede wszystkim sytuacją na rynku pracy, wielu mieszkańców gminy uzyskało zatrudnienie w nowopowstałych magazynach. Korzystne położenie logistyczne wpływa na łatwość dojazdu do pracy na tereny innych gmin. Poprawiła się dostępność w komunikacji, wiele firm zatrudniających mieszkańców Gminy Piątek uruchomiło linie autobusowe, które dowożą pracowników do pracy. Tym samym sytuacja finansowa wielu rodzin z dziećmi w znacznym stopniu poprawiła się. Zmniejszyła się natomiast liczba rodzin wymagających pomocy z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, niepełnosprawności oraz długotrwałych chorób. Problemy związane ze zdrowiem, problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej często rodzą zjawiska zakłócające prawidłowe funkcjonowanie rodzin, jednak dzięki wsparciu asystenta rodziny nauczyły się pokonywać trudności.

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na rodzinę, wymagają specjalistycznych usług socjalnych, których celem jest wyjście z kryzysu i samodzielne funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym.

Systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na formy pomocy niemieszczące się w sferze finansowej, usługowej czy w naturze. Coraz częściej podopieczni pomocy społecznej poszukują wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz pracy socjalnej.

Od 2013 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku zatrudniał asystenta rodziny, który w 2023 r. pracował z 10 rodzinami z terenu gminy Piątek. Praca asystenta rodziny z rodzinami była kontynuowana do września 2024 r.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Piątku funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zespół rozpatruje sprawy związane z występowaniem przemocy domowej na terenie Gminy Piątek. Współpraca specjalistów pozwala na wdrażanie w rodzinie właściwych działań, dających możliwość wymiany informacji służbom, co z kolei pozwala na ustalenie wspólnego planu pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie. W 2023 r. prowadzono 13 procedur Niebieskiej Karty. Pracownicy GOPS w Piątku coraz częściej podejmują interwencje w rodzinach z uwagi na konflikty i przemoc domową. W ostatnich latach dość dużym problemem są konflikty okolorozwodowe, które często pogłębiają problemy rodzin. Dzieci stają się często kartą przetargową w walce między małżonkami. Rodzice w takich sytuacjach często zapominają o dobru dziecka. Kwestie udzielania pomocy finansowej schodzą na drugi plan. Wielu klientów GOPS w Piątku prosi o wsparcie w formie rozmowy, porady.

Inną formą pomocą dla rodzin jest Karta Dużej Rodziny. Obejmuje ona pomoc dla rodzin wielodzietnych i proponuje szereg ulg i zniżek, które wykorzystywane są w codziennym życiu rodzin. W roku 2023 wydano 37 Kart Dużej Rodziny. Od początku realizacji ustawy w Gminie Piątek wydano 798 wszystkich kart.

W roku 2023 Ośrodek udzielił pomocy społecznej ogółem 113 rodzinom, w tym 19 rodzinom z dziećmi. Z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu, przez co najmniej jednego członka rodziny pomocą przez GOPS objęto 13 rodzin. Rodziny z dziećmi stanowiły w roku 2023 –20 % ogółu środowisk korzystających z pomocy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat występuje tendencja spadkowa.

Rodzinom wielodzietnym towarzyszą zazwyczaj trudne warunki mieszkaniowe, co jest przyczyną konfliktów w rodzinach, trudności dzieci w nauce (brak własnego miejsca do nauki). Większość problemów w rodzinach wielodzietnych spowodowana jest ubóstwem, które utrudnia codzienną egzystencję nie pozwalając na pełne zaspokojenie potrzeb życiowych. Sytuacja finansowa rodzin wielodzietnych od czasu wprowadzenia świadczenia wychowawczego znacznie poprawiła się. Mniej rodzin wielodzietnych korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Program „Dobry start” w dużym stopniu pomógł przezwyciężyć trudności w zakresie zabezpieczenia przyborów szkolnych i materiałów niezbędnych do rozpoczęcia roku szkolnego. Obecnie wprowadzone programy „Aktywny rodzic” mają na celu poprawę sytuacji rodziców dzieci do lat 3. Mimo wielu programów pomocowych, rodziny w dalszym ciągu zmagają się z wieloma problemami. Okres pandemii zwiększył izolację społeczną. Wiele rodzin zamknęło się na środowisko zewnętrzne i tym trudniej jest im powrócić do społeczeństwa. Nie wszystkie rodziny potrafią rozwiązać swoje problemy samodzielnie, wykorzystując własne zasoby. Dlatego warto podkreślić rolę instytucji w zakresie wspierania rodziny. Pomoc skierowana w stronę rodzin z dziećmi i rodzin wielodzietnych powinna mieć na uwadze rozwijanie potencjału tkwiącego w dzieciach i młodzieży. Dlatego w dalszym ciągu należy położyć nacisk na aktywne spędzanie czasu wolnego i efektywne kształcenie zmierzające do uzyskania pożądanego na rynku pracy wykształcenia, co pozwoli młodym ludziom uniknąć wykluczenia społecznego i wydostania się z ubóstwa oraz dziedziczonej biedy. Wsparcie psychologiczne pomoże młodym ludziom przezwyciężać trudności i wpłynie na poprawę poczucia bezpieczeństwa. Ważnym aspektem jest przeciwdziałanie uzależnieniom od Internetu oraz zwiększenie nacisku na osobiste kontakty społeczne. Wielu młodych ludzi po wprowadzeniu nauki zdalnej miało ogromny problem z powrotem do nauki stacjonarnej. Tu bardzo ważna jest rola placówek oświatowych, które pracując z młodzieżą w dalszym ciągu podejmują starania, aby zapewnić komfortowy powrót do życia w realnym świecie.

Opisanych zjawisk nie da się efektywnie zminimalizować bez zaangażowania Państwa i rozwiązań systemowych.

1. Placówki oświatowo-wychowawcze

Według stanu na dzień 31.12.2023 roku liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym w Gminie Piątek kształtowała się następująco:

Tabela Nr 4. Dzieci w wieku przedszkolnym i wieku szkolnym.

Wiek dziecka	Liczba dzieci ogółem	Liczba dzieci, które uczą się w placówkach na terenie Gminy Piątek
Dzieci w wieku przedszkolnym	227	198

Dzieci w wieku szkolnym	487	383
-------------------------	-----	-----

Źródło: Urząd Miejski w Piątku – Ewidencja ludności; Szkoły z terenu Gminy Piątek- dane statystyczne

Na terenie Gminy Piątek funkcjonuje Gminne Przedszkole, dwie szkoły podstawowe, w tym jedna z oddziałem przedszkolnym i jedna szkoła ponadpodstawowa.

Szkoły w bardzo dużym stopniu wspierają dzieci i młodzież z terenu naszej gminy, kierując w ich kierunku szereg działań. Podstawowe formy wspierania uczniów w szkołach podstawowych obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 5: Formy wsparcia realizowane w szkołach podstawowych na terenie Gminy Piątek.

Rodzaj zajęć w ramach udzielonej pomocy	Liczba uczniów korzystających z poszczególnych form wsparcia w roku szkolnym 2021/2022	Liczba uczniów korzystających z poszczególnych form wsparcia w roku szkolnym 2022/2023
Rewalidacja	11	3
Dydaktyczno-wyrównawcze	75	64
Korekcyjno-kompensacyjne	41	46
Logopedyczne	33	38
Psychologiczne	7	22
Wsparcie pedagoga specjalnego	-	13

Źródło: Szkoły z terenu Gminy Piątek- dane statystyczne

Szkoły podstawowe prowadzą również:

- 1) indywidualne rozmowy z uczniami objętymi nadzorem kuratorskim,
- 2) indywidualne rozmowy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym i rodzin pozostających w konfliktach,
- 3) indywidualne zajęcia wspomagające dla dzieci z trudnościami w nauce,
- 4) pomoc w formie dostosowania formy nauczania do zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- 5) programy i projekty propagujące zasady dobrego zachowania, przeciwdziałania agresji, przemocy w szkole, zwracają uwagę na zasady równości praw kobiet i mężczyzn.
- 6) programy profilaktyczne, debaty środowiskowe, zachęcają do kultywowania tradycji i obyczajów.

Dzieci i młodzież sprawiająca trudności wychowawcze, z problemami emocjonalnymi i przeżywająca kryzysy rodzinne, również rodzice tych dzieci mogą skorzystać z pomocy psychologa, pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego. Poza formami wsparcia dostępnymi w szkole, istnieje możliwość bezpłatnego skorzystania z porad psychologa i instruktora terapii uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Piątku.

Placówki oświatowe z terenu gminy Piątek w dalszym ciągu korzystają z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łęczycy, do której kierują swoich uczniów. Celem Poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kształcenia i zawodu a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Rodziny z dziećmi w dalszym ciągu wspomaga Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy. Obejmuje pomocą między innymi dzieci znajdujące się w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rok 2022

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych -7 z terenu gminy Piątek:

- w tym liczba dzieci w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu- 1;
- w tym liczba dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 1.

Rok 2023

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych- 8 z terenu gminy Piątek:

-w tym liczba dzieci w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu- 0;

- w tym liczba dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej- 2.

2. Policja

W latach 2022—2023 funkcjonariusze KPP w Łęczycy i Posterunku Policji w Piątku podejmowali działania prewencyjne w rodzinach i dotyczyły one w szczególności przemocy w rodzinie oraz problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą.

Tabela Nr 6. Działania podejmowane w rodzinach przez funkcjonariuszy Policji w latach 2022-2023.

Rodzaje podejmowanych działań przez Policję	Liczba działań w roku 2022	Liczba działań w roku 2023
Prowadzenie Niebieskich Kart	18	13
Interwencje w przypadku uciezek nieletnich z domu lub ośrodków	0	0

Źródło:Posterunek Policji w Piątku- dane statystyczne

Dzielnicy Posterunku Policji w Piątku w latach 2021-2023 wielokrotnie prowadzili różnego rodzaju działania profilaktyczne i informacyjne na terenie placówek oświatowych z Gminy Piątek mające na celu naukę prawidłowych postaw wśród dzieci i młodzieży.

3. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

Wśród instytucji zajmujących się problemem niedostosowania społecznego, szczególną rolę pełni organ sądowy, jakim jest zawodowy kurator sądowy. Na terenie gminy Piątek kuratorzy sądowi obejmują nadzorem kuratorskim osoby dorosłe i nieletnie. Sprawują nadzór w zakresie sprawowania kontroli w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez nadzorowane rodziny, pracują z młodzieżą w zakresie przeciwdziałania demoralizacji, nadzorują proces leczenia odwykowego.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny jest jednym z elementów wsparcia rodziny poprzez jej integrację, stworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego, ułatwienia dostępu do kultury, turystyki, sportu i edukacji pozaszkolnej. Skuteczność podejmowanych zadań będzie zależała od sprawnego funkcjonowania wszystkich wymienionych instytucji.

Na przełomie lat 2021-2023 nastąpiła znaczna poprawa w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wielu rodzin z terenu gminy Piątek. Instytucje zaangażowane w realizację programu wspierania rodziny podjęły szereg działań mających na celu pomoc rodzinom z problemami, jak i podejmowały działania profilaktyczne. Mimo to w dalszym ciągu istnieją problemy, z którymi nie udało się uporać, stąd dalsza potrzeba kontynuacji Programu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej dla Gminy Piątek na kolejne lata 2025-2027.

V. ANALIZA SWOT DLA GMINY PIĄTEK

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym -działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin -doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny -dobre rozeznanie środowiska lokalnego między innymi przez pracowników pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia -szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych -tradycyjne na terenie wiejskim wzajemne wsparcie i pomoc członków rodziny -realizacja programów osłonowych i profilaktycznych -działalność punktu konsultacyjnego -świetlice wiejskie i place zabaw dla dzieci	<ul style="list-style-type: none"> -słabo rozwinięta idea samopomocniczości -wysokie koszty utrzymania rodzin -brak żłobka na terenie gminy -brak mieszkań chronionych i socjalnych -wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym -niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej -brak wolontariatu -wysoki poziom stresu i nieumiejętność radzenia sobie z nim -wyuczona bezradność i roszczeniowość u części rodzin korzystających z pomocy społecznej

w sołectwach -praca asystenta rodziny -zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodzin -dobrze rozwinięta opieka przedszkolna -dobra sytuacja ekonomiczna większości rodzin -potencjał intelektualny	-występowanie zjawiska przemocy domowej i przemocy rówieśniczej -rozwinięty „hejt” -niska gotowość do współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów - brak osób chętnych do pracy na stanowisku asystenta rodziny
SZANSE	ZAGROŻENIA
-zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych -współpraca rodzin dysfunkcyjnych z instytucjami działającymi na rzecz rodziny w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych -wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę -zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania -możliwość pozyskiwania środków z zewnątrz -wzrost świadomości dotyczącej korzyści z podjęcia przez rodzinę współpracy z asystentem rodziny w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej -rozwoj zdalnych form wsparcia -rozwoj gospodarczy gminy	-wzrost kosztów utrzymania rodzin, -wzrost kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej -rozszerzanie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm, agresja, wykluczenie) -zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców -konflikty okolorozwodowe - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy” -ubożenie społeczeństwa -brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych -bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie -brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie gminy -utrwalanie się zaniku więzi rodzinnych -poczucie braku bezpieczeństwa

VI. CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Piątek, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Wsparcie materialne rodzin z dziećmi z terenu Gminy Piątek znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.
2. Wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami w rozwiązywaniu ich problemów życiowych.
3. Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.
4. Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problemem wspierania rodzin na terenie Gminy Piątek.

VIII. ZADANIA, REALIZATORZY I PARTNERZY

Zaplanowane w programie działania realizowane będą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku we współpracy z:

- Urzędem Miejskim w Piątku,
- Posterunkiem Policji w Piątku,
- Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Piątek,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Piątku,
- Gminną Biblioteką Publiczną w Piątku
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piątku,

Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy,
 Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łęczycy,
 Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej z terenu Gminy Piątek,
 Kuratorami sądowymi, Sądem rodzinnym,
 Organizacjami pozarządowymi.

1. Cel szczegółowy I: Wsparcie materialne rodzin z dziećmi znajdujących się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki	Harmonogram
Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	GOPS	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	2025-2027
Pomoc w dostępie do przedszkola rodzin wieloproblemowych	GOPS, Urząd Miejski, Szkoły, Przedszkole	Liczba dzieci z rodzin problemowych przyjętych do przedszkola	2025-2027
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	GOPS, Urząd Miejski, Szkoły, Przedszkole	Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania w szkołach, przedszkolu	2025-2027
Zaopatrzenie dzieci w artykuły szkolne i podręczniki, pomoc w formie zasiłków i stypendiów szkolnych	GOPS, Urząd Miejski, Szkoły, Przedszkole	Liczba zasiłków na zakup podręczników i artykułów szkolnych, liczba stypendiów i zasiłków szkolnych	2025-2027
Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły, PCPR	Liczba rodzin, liczba dzieci, liczba interwencji	2025-2027

2. Cel szczegółowy II: Wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami w rozwiązywaniu ich problemów życiowych.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki	Harmonogram
Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	Urząd Miejski, GKRPA, GOPS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej	2025-2027
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny	GOPS, Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, PCPR	Ilość porad PCPR	2025-2027

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców: psychologiczne, prawne, mediacje, praca socjalna	GOPS, PCPR, Szkoły, Poradnie specjalistyczne, kuratorzy sądowi	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa, liczba spraw skierowanych do sądu, kuratorów. Liczba wizyt w Punkcie Konsultacyjnym	2025-2027
Organizacja różnych form wypoczynku z programami przeciwdziałania uzależnieniom	GOPS, GKRPA, Szkoły	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku	2025-2027
Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się przemocą domową	GOPS, GKRPA, PCPR, Sąd, kuratorzy, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba rodzin objętych pomocą, liczba spraw skierowanych do Sądu, liczba wniosków o objęcie leczeniem odwykowym	2025-2027
Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin	GOPS, GKRPA, Szkoły	Liczba programów, projektów, liczba inicjatyw podejmowanych w kierunku umacniania rodziny, wspólnych spotkań (turnieje, kampanie, plenery)	2025-2027
Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze, pozalekcyjne, itp.	Szkoły	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach	2025-2027
Organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie zajęć rekreacyjnych, sportowych i	GOK, Urząd Miejski, Szkoły, GKRPA, Biblioteka Publiczna, Organizacje Pozarządowe	Liczba dzieci korzystających z zajęć. Liczba	2025-2027

kulturalnych		osób objętych wsparciem.	
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	Szkoły	Liczba osób objętych wsparciem pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa	2025-2027

3. Cel szczegółowy III: Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki	Harmonogram
Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	GOPS, PCPR	Wysokość poniesionych nakładów finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	2025-2027
Utrzymywanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi z wyjątkiem przypadków, zakazanych przez Sąd	PCPR, GOPS, kuratorzy sądowi	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	2025-2027
Opracowywanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	PCPR, GOPS	Liczba rodzin współpracujących	2025-2027
Pomoc rodzinom w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez wsparcie ze strony asystenta rodziny, rodzin wspierających, placówek wsparcia dziennego.	GOPS, PCPR	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny Liczba rodzin wspierających Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego	2025-2027

4. Cel szczegółowy IV: Podnoszenie wiedzy i kwalifikacji osób zajmujących się problemem wspierania rodzin na terenie Gminy.

Zadania	Realizatorzy, partnerzy	Wskaźniki	Harmonogram
Zapewnienie dostępu do szkoleń i superwizji dla asystenta rodziny	GOPS	Liczba szkoleń i superwizji, w których uczestniczył asystent rodziny	2025-2027
Udział w konferencjach, warsztatach i szkoleniach tematycznych z zakresu wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem dla osób zajmujących się wspieraniem rodzin na terenie Gminy Piątek	GOPS, Szkoły	Liczba uczestników i rodzaje szkoleń	2025-2027

IX . PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

1. Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny;
2. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczania dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych;
3. Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców;
4. Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych;
5. Promowanie i wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży;
6. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby;
7. Wszechstronna i systemowa pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.

X. FINANSOWANIE I KOSZT PROGRAMU

Zadania ujęte w programie mogą być finansowane w oparciu o środki własne gminy i pozyskane z innych źródeł tj. z dotacji z przeznaczeniem na realizację programów rządowych, środków pozyskiwanych z funduszy UE i środków pozabudżetowych.

Środki finansowe na realizację Programu będą uwzględniane corocznie w uchwale budżetowej. Na rok 2025 zaplanowano środki w wysokości: Dział 855 Rozdział 85508 rodziny zastępcze- 150.000,00 zł, Dział 855 Rozdział 85504 wspieranie rodziny 41 885,00 zł.

XI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu przez koordynatora Programu od podmiotów zaangażowanych. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku. Funkcję koordynatora powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątku.

Monitorowaniu podlegają wszystkie zadania zawarte w niniejszym Programie, przy współudziale partnerów programu.

Analizie i ocenie będzie podlegać zgodność z założeniami i celami Programu.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne, o których mowa w art. 179 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ewaluacja programu będzie odbywać się na początku i na końcu Programu. Przeprowadzana będzie na podstawie analizy założonych wskaźników do osiągnięcia poszczególnych celów. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty i w jakim stopniu zrealizowano założenia Programu.

Wskaźnikami będą:

- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- liczba dzieci uczęszczających do przedszkola,
- liczba dzieci korzystających z dożywiania,
- liczba dzieci korzystających ze stypendiów i zasiłków szkolnych,
- liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim,
- liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci, które z pieczy zastępczej powróciły do rodziny biologicznej,
- liczba szkoleń i superwizji, w których uczestniczył asystent rodziny.

